

M. N. MŰZEUM KÖNYVTÁRA
Hirnapj-könyvtár
Növendéknapló
100 1376. sz.

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VII. ker., Károly-körút 9. szám.

Ide intézendők az előfizetések, legcélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak

a regénymelléklettel együtt:

Egész évre **12 korona.** Félévre **6 korona.**

Negyedévre **3 korona.**

1901.

Akrostikon.

Bizalommal a jövőbe nézünk,
Oh, vajha egy boldog évet érnénk.
Lelkünk vágyai teljesüljenek:
Dertit legyen drága hazánk ege,
Oltalmazd meg, magyarok Istene!
Gond s bánat tőlünk távol
[legyenek.]

Utunk előtt ne találjunk rögöt,
Járjunk himes, szépvirágok között
Éltünk a hit, remény, szeretet
Vezérelje fényes sugárral.
Erre kérünk, örök Isten, téged!
Tégy boldoggá minket áldásoddal!

KRITSA RÓZA.

Első fejezet.

Hideg, zord, téli idő volt. Viharos szél fujt, a vidék vastag hóréteggel volt borítva s kellemes meleget nyújtott az egyszerűen butorozott szoba, hol a kályha pattogó tüze megvilágította a félhomályt, mely már alkonyodásra mutatott.

A hangosan ketyegő falon függő óra jelzője haton állt, de november végén ez az idő már estét jelent, s három egyén: apa, anya és huszonhatéves fiu, halkán beszélgettek egymással, koronként szünetet tartva, mintha kifogyának a beszédanyagból.

A koros, őszbevegyült férfi, a falu jegyzője volt: Hámory Antal, a másik kettő neje és fia, a fiatal Ákos, ki látogatóba jött a fővárosból szülőihez, hol elvégezve tanyulmányait, asszistens volt az egyetemen.

— Az szomorú, amit beszélsz, fiam, — vette föl a beszédanyagot újra a jegyző. En azt hittém, a te tanulmányod és ügyességed mellett gyorsan mégy előre, s mielőbb gyakorlóorvos léssz.

— Ehhez ismeretségre kell, és nekem nincs.

A tanárok ajánlanak bár, de mindenki bizonyos tartózkodással van a kezdő fiatal orvosok iránt, s nekem a kórházon kívül még nem volt betegem.

— Nos fiam, nem kell elbátortalanodni, — jegyzé meg hévvel az anya, szeretettel tekintvén fiára, ki ritka csinos ember, s rokonszenves egyén volt. Lehetetlen lett volna bizalmat nem érezni hozzá, hanem is tudásában, mert talán fiatalabbnak látszott koránál, de szép, igaz tekintetű szemei s vonásainak komoly kifejezése, nyílt, őszinte jellemre mutattak.

— Nem is veszem el reményemet a jövőhöz, — viszonzá bizalomteljes hangon az ifju; csak azon sok jót szeretném mielőbb viszonzni, mit szülőim értem tettek.

— Kötelességünk volt fiam, de szívesen is tettük, — viszonzá Hámory. — Olyan gyermekért, mint te vagy, örömmel áldozhatnak mindent a szülők.

— Es nem is volt az nekünk áldozat, — folytatta a jegyzőné. — Jövedelmünkéből szépen kijöttünk, s nem nélkülöztünk miattad soha.

Erzékeny nyé kezdett válni a beszéd, s nehogy szomorúvá is legyen az, Hámoryné elhagyván helyét, egy az egyik szekrényen álló lámpa meggyújtásához fogott, mi nemsokára derült világossággal árasztá el a térszobát, melynek butorzata íróasztal, pamlag, székek, asztal s csodálatosképen egy egészen új, és finom készülékű zongorából állt.

A falon aranyrámás tükör, néhány kép, s a hangosan ketyegő óra díszíték a butorzatot, mely különben igen egyszerű volt.

— A jövőn ne aggódj, fiam — kezdé rövid idei hallgatás után Hámory. — Minden pálya kezdete küzdelemmel jár, s te most pár hétig itthon maradván, ezalatt lesz időnk meghányi-vetni a jövőt.

— Igaza van, atyám örömmel jöttem haza, és nem akarom az itthon-lét kellemét búsongással tölteni! kiáltott föl Ákos.

— Gondoskodni fog rólad az, ki mindenkiről gondoskodik, — folytatta a jegyzőné, mialatt a lámpát a szoba közepén lévő asztalra helyezte. Ki oly jó fiú, mint te, s oly szorgalmas és igyekvő, annak nem maradhatnak el sikerei.

Az ifju elmosolyodott. Azzal a kedves nyájas mosolylyal, mely oly jól állt csinos, rokonszenves arcának.

— Amit állít, anyám, azt nem lehetne feltétlenül aláírni, — mondá. Hány jóra való, derék, tehetséges ember veszett már el, s tengődik az ismeretlen homályban. De bátorságunkat nem szabad elveszítünk, küzdeni kell az eredményért, s én küzdeni fogok, még pedig türelemmel, kitartással.

— Így így, fiam, — mondá megvidámulva a jegyző. — És most zongorázz és énekelj nekünk valamit, mi majd felvidít bennünket.

Az ifju azonnal kész volt engedni a fölhívásnak s mialatt fölnyitotta a zongorát, mosolyogva kérdé:

— Nemde, meg voltak lepetve, midőn a zongora megérkezett?

— A legnagyobb mértékben, és megvallom, hogy...

— Csodálkoztak, hol vettem annak megszerzésére a pénzt, — vágott a beszélő szavába Ákos. Megtakarított jövedelmemből szereztem azt, még nincs is egészen kifizetve, de tudván, mily nagy örömet szerzek maguknak itthon-létem ideje alatt játékkal és énekemmel, ide küldtem arra az időre, míg itthon leszek.

--- Jól tetted, szép tőled, hogy erre gondoltál.

— És használjuk ki az élvezetet, fiam. A gyógyszerész, ki Budapesten járt, s hallott egy hangversenyben énekelni nem győzött dicsérni, azt mondta, elragadtad a közönséget.

— Képeztem magam, s jótékonysági hangverseny volt, melyben közreműködtem, szegény orvostanulók egyesületére. Fölszólitottak s én szívesen tettem, hisz ismerem a vagyontalan ifjak nehéz helyzetét, s mondhatom, szép jövedelmet hozott néhány arra vállalkozott ifju igyekvése.

E szavak alatt Ákos a zongorához ült, de alig tett néhány futamot azon, midőn kocsirobogás verte fel az udvar csendjét, s fogat állt meg a ház előtt. Mindhárman meglepetve figyeltek.

Ki jöhet? Ebben a viharban, ebben a sötétben? Hámoryékhoz különben sem járt olyan vendég ki kocsin jött volna, s most téli időben, az estihomályban, már éppen szokatlan dolog volt.

Az ajtón erős, türelmetlen kopogtatás hallatszott kívülről, s a szobában lévők hallották, hogy a kony-

hában a cseléd fölnyitván azt, valaki a „jegyző ur“ otthonlétét tudakolta.

Hámory az ajtóhoz sietett és fölnyitván azt, a küszöbön idegen emberrel állt szemben, ki hóval borított kalapját kezében tartva, gyorsan kérdé:

— Nemde, itt van jegyző ur fia, ki budapesti orvos?

— Itthon van, — viszonzá a kérdezett, végigpillantva a kérdezősködőn, ki borotváltképü urasági szolga volt a kastélyból.

— Nagy szerencsétlenség történt nálunk, — mondá az idegen. — Az öreg gróf ájulva rogyott össze; félünk, hogy szélütés érte, s azért jöttem, hogy orvos urat kérjem a hozzánk jövetelre, a comtesse kétségbe van esve, s a házi orvos két órányira lakik.

— Azonnal megyek, — viszonzá Hámory Ákos, a mellékszobába futva kalapjáért, felöltőjeért, s pár pillanat múlva már készen volt.

Arca élénk pirban égett, szemei tündököltek arra a gondolatra, hogy tudásával talán segíthet, s bár anyja nyugtalanul tekintett utána a hideg, zord időben, ő az indulás előtt megölelve szülőit, örvendő hangon suttogá:

— Első betegem!

Nemsokára kocsin ültek, mely a sötétség és vihar daczára, gyors ügetésben haladt a kastély felé, mely a helységtől félórányira, magas dombon feküdt, s az orvos már messziről láthatta annak kivilágított ablakait, hova őt most halálos beteghez vitték

(Folytatása következik.)

Ráborul az éj a földre.

Ráborul az éj a földre;
Enyhet talál, aki árva.
Száll lelkemre az áhitat,
Mint a harmat a virágra.

De a virág éjszakára
Összehajtja bűvös kelyhét —
Én kitárom a hű éjnek
Szivem vágyát és szerelmét.

És a csendes éjszakához
Imádkozom szeretettel:
Oh, borulj rá hű szivemre,
Szenvedélyét, titkát fedd el!

Borulj rám és kedvesemre,
Hogy irigy szem meg ne lásson!
Lágy ölében fődj el hiven,
Sohse legyen virradásom!

VARSÁNYI GYULA.

Sylvesteréj utolsó percze.

Irta: Jókai Mór.

Deczember 31-ike van.

Éjfél körül jár az idő.

A befagyott ablakokon szikrázik a jégvirág.

Benn a fényes teremben jókedvű társaság ül együtt, hosszu terített asztalnál, kedélyesen poharazva.

Az asztalfőn ül egy piros, életerős férfi, mellette egy teltarczu, feketeszemű hölgy, karját annak nyaka körül fonva s fürtös fejét vállára fektetve. Köröskörül fény és bőség.

Ki ne tudná első látásra, hogy e vidám társaság itt Sylvesteréjét ünnepli, ahogy szokták jámbor kereszténynek; s hogy az ott a ház ura, kit Isten minden jókkal megáldott s mellette, aki vállára fonódik, az a hű életpár, a feleség.

De ez nem igaz.

Itt nem Sylvesteréjet ünneplik, hanem halotti tort; ma temették el a ház asszonyát, tegnap halt meg, — ez a ház nem azé, ki benne dőzsöl; hanem a meghalt nő árva gyermekeié, kiket a férj elűzött a világba — s az a némbor ott, az a titkos szerető, ki miatti bánatában a nő meghalt.

Hanem azért hát mulatnak.

A szoba bútorzata ódon; bizonyosan úgy maradt ivadékról-ivadékra; milyen jó lesz azt az özvegy férjnek majd elkótyavetyélni.

Van egy régi lábas óra a szegletben, fekete már a vénségtől, alakja olyan, mint egy ódon zárda tornya, bástyafokkal, szélvitorlákkal. Valaha templomos barátok refektóriumában állhatott az; s midőn a zárdát megszüntették, az is dobra került s most profánus társaságnak mutatja az idők mulandóságát.

De azért itt is csak teszi kötelességét. A torony aljában ül egy arasznyi kis vörös barát, csuklyája hátra-csuszva nyakába; csak olyankor emeli fel fejét olvasójáról, mikor az óra üt. Mikor pedig az óra reggeli ötöt, esti hetet, deket vagy éjjelt üt, akkor a kis vörös barát felemelkedik helyéről, csuklyáját fejére huzza s megy a toronyba, a háromszoros csengetéssel jelt adni a hívőknek az imára, mint tevé akkor, midőn még minden ajtón jámbor vörös-csuklyások serege jött elé a csengetésre, kiknek már emléke színét hagyta.

No de most is megemlékeznek a kis vörös baráttról.

Minden kéz a poháron, minden szem a kis fabáb lehajtott fején; a házigazda mulatságos történetet regél.

„Amint ígértem, éjfél előtt öt perczezel mulatságos történetet fogok nektek elbeszélni. Hát ez így volt. Mikor a jámbor asszony már a végsőt járta, odahitt magához s minden szentekre rimázkodott, hogyha azt akarom, hogy nyugodtan haljon meg, ígérjek meg neki egyet: ígérjem meg neki azt, hogyha ő most meghal, ebben az esztendőben nem nyujtom át kezemet uj feleségnek. S én azt neki megígértem.“

„Hahhahaha!“ hangzott fel a kitörő hahota erre a szóra.

Ebben az esztendőben!

Deczember harminczadikán kéri egy haldokló nő férjét arra az áldozatra, hogy ebben az esztendőben ne nyujtsa uj feleségének kezét.

Nehéz kísértés! A temetés után nyolcz óráig, tán éppen a koporsó háta mögött, tán éppen a lehantolt uj siron keresztül, megállhatni, hogy ne nyujtsa kezét a másíknak.

No de a fogadott idő, bármilyen hosszú is, nagy lassan letelik, kivált ha annyian segítenek azt fogyaszt-

tani: az óra ütőgépe serken; a barát felhuzza fejére csuklyáját, mindenki nevetve rámutat; a határidő le-
telt már.

A mutató tizenkettőre ért, a barát indul a toronyba, az óra üt egyet, kettőt és a többi sorba.

„S most az ígéretnek vége!” — kiált a háziúr s fenéig kiivott poharát elhajítva, kezét szeretőjének nyújtja. A vendégek felugráltnak s zajosan összecsörren-
tik poharaikat az új pár egészségére; a pohárcsengés, éljen-zengés között alig hallani a barát csengését.

A hevült menyasszony is, míg jobbát vőlegénye-
nek nyújtja, baljával poharát ütötte a többi poharak csoportja közé, mintha mindannyinak jókedvét akarná kihívni.

S azután, amint poharát letette, úgy tetszik neki, mintha az a kéz, melyet jobbában tart, olyan volna, mint egy száraz, hideg nehéz kő. És amint vőlegénye arcára nézett, egy halottat látott maga előtt. De a halott arcza nem volt sárga, hanem szederjésfekete és szemei nem voltak behunyva, hanem néztek fagyottan maguk elé és szája még mindig kaczagott.

A menyasszony sikoltva rántá vissza kezét; a hulla lerogyott széke mellé: a vendégek elnémultak mind.

A barát akkor cseppet harmadikat a toronyban.

A nép lelke.

Irta: **Benedek Elek.**

„Minden vallás jó vallás, csak a kárvallás — rossz vallás”, a magyar nép ismeretes mondása ez és szép mondás minden tudós tudományánál jobban megvilágítja népünk lelkét, vallási és minden dolgokban való türelmességét. A türelmesség egyik legszebb vonása népünknek, egyik a más hitében nem bántja, a maga hitét másra nem erőszakolja: üdvözüljön kiki az ő hite szerint. Ismeri a maga fajtáját, annak a múlt hagyományaihoz, a veleszületett s lelkében megerősödött hithez, szokásokhoz való nagy erős ragaszkodását s ha megkívánja, hogy őt a maga hitében, meggyőzésében megtántorítani ne próbálják, viszont ő sem próbálja meg ezt mással. Vérmérséklete sem alkalmas erre. A vérmes, flegmás s melázóan komolynak sajátságos vegyülete a magyar ember véralkata, könnyen felindul, de könnyen is kibékül: jellemzi igen találoán Jókai — s ez „vegyülék” nem tűri meg a — türelmetlenséget. „Vérmességére vall — írja Jókai — könnyen felhevithető fantáziája, mely gyakran a félvilággal szembeszállni készíti, s a veszélyek iránt elvakítja.” A mohácsi vész előtt az volt a jelszava, hogy „a pecsétnyomó-gyűrűnkkel is agyonverjük az egész tábor”. Ez a bizakodás egyénenként is él; a magyar legény, mikor búcsú alkalmával verekedni indul, nem visz magával botot. Azt mondja: majd lesz az ellenségnek! Ez büszkeségének is az alapja. Elsőséget maga fölött semmi más nemzetnek nem ad. Becsületességére büszke. Hajdan (és nem is régen) a magyar nemes a világ legbüszkébb embere volt; még a parasztja is arisztokrata volt és ma is az, nemcsak más fajok, de egymás között is, és alig van egyebütti annyi fokozat a megszólításokban, mint a magyarban: kend, kegyelmed, ifju uram, nagyuram, nemzetes úr, tekintetes úr, nagyságos, méltóságos és nagyméltóságú, kegyelmes; tiszteletes, tisztelendő, nagytiszteletű, főtiszteletű és főtisztelendő úr; s aki ezek közül egyet elcserél, haragot von a fejére. Ellenben a flegmatikus

hajlamáról tanuskodik a magyar népjellemben az a kártartó ragaszkodás egy-egy nagy eszméhez, amelyet egyszer befogadott Flegmás vérmérsékre mutat a tanulékonyosság, az egyszerű vallásgyakorlatban tanusított buzgóság és a hű családi élet A magyar nép nem alázatoskodik, nem hunyázkodik, de mindenkinek megadja a tiszteletet, kivált a tanult embereknek. Papok, elüljárók, kedvelt urak szavára hallgat Minden komolysága mellett sok humor van a kedélyében, de komédiázni nem szeret, a bohóság nem fér össze természetével, az arcza nem való fintorképekre S aki meg akar győződni a magyar faj melázón komoly kedélyéről, figyelje meg a kálvinisták istenitiszteleit, mikor azok zsoltáraikat éneklék: minden képzeletizgató külső szertartás nélkül az áhitat magából a kedélyből fakad.

Ugyanezt az áhitatot találjuk a katolikusok búcsújárásánál, különösen a keresztjáró napokban és a nagyhéten.

Im előttünk áll nagy vonásokban a nép lelke. Ismétlem: nagy vonásokban. Megismerkedni vele közelebbről, lelkének, kedélyének sokféle megnyilatkozásai-
ban — ki ne óhajtáná?

A magyar nép hosszú küzdelem után vált meg ősei hitétől s ennek magyarozatát megtaláljuk az ő alaptermesztében: míg a maga józan eszével be nem látta az új eszmék jóságát, el nem fogadja vakon, mások szavára. Ezer meg ezer való és adomás történet bizonyítja a magyar nép jellemét a múltban s látjuk ennek példáit ma is lépten-nyomon. De ismét csak ott vagyunk, hogy egy-egy példa többet bizonyít minden bölcselkedésnél. E nemben a legklasszikusabb példák egyike az, melyet Eötvös Károly jegyzett föl az ő Utazás a Balaton körül című kitűnő munkájában. A nagy Széchenyi sok minden dolga közt arra is ráért, hogy gőzhajót szerezzen a Balatonra. A gőzhajó egyes részeit — írja Eötvös — Angliában csinálták, tengeren át Triesztbe hozták s nagy természetes német lovakon Fűredre szállították. A száz meg ezer darab hajó- és géprészlet ott volt lerakva a parti gyepen. Természetesen vasból minden darab. Csósz fogadtak melléje, hogy őrizze. Ujj Jánosnak hívták a csószt. Ott őrizte a sok ákombákomb géprészletet. Előre nevette magában, hogy felszűlődnak ezzel a bolond hajóval az urak. Hajót vasból! De mégis csak bolond az angol. Oda megy hozzá Széchenyi? Sok bámész ember ott áll körül.

— No János, mit csinál ez a sok ember.

— A szemeit mereszti.

— Magyarázd meg, János, hogy ebből hajó lesz? a hajónak kereke lesz, a kereket gőz hajtja, a gőzt tűzből-vizből csinálják kazánban.

— No majd megmagyarázom.

Néhány nap múlva megint odamegy Széchenyi.

— No János, megmagyaráztad-e az embereknek, hogy ebből hajó lesz?

— Meg én!

— Mit mondtak rá?

— Nem hiszik.

— Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a hajónak kereke lesz?

— Meg én.

— Hát arra mit mondtak?

— Azt se hiszik.

— Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a kereket gőz hajtja?

— Azt nem magyaráztam meg.

— Miért?

— Mert azt már én sem hiszem.

Boldog újévet kívánok!

Széchenyi a feje tetejére toltta föl két bozontos szemöldökét. Nagyon nézett Ujj Jánosra, aki neki hinni nem akart.

— De ha én mondom, János.

— Az a méltóságod dolga. De én nem szenvedem ám el, ha valaki szemembe mondja, hogy én számár vagyok, mindent elhiszek.

Hát hiszen azt Széchenyi se szenvedte el, de azért a csőszszel tovább nem törődött, hanem azt mondta barátjának, gróf Waldstein Jánosnak: Szeretem a magyar parasztot. Amit saját eszével be nem lát, azt ugyan semmiféle uraság szavára el nem hiszi. S nézd csak, Muki, olyan feltartott, egyenes fővel beszél velem, mintha közülünk való volna.

Bizony ilyen volt — folytatja Eötvös — valamikor a magyar paraszt. Hiszen ma is egyenes termettel, bátran beszél mindenki szemébe. De a hit dolgában egészen más. A sok politika, a sok követválasztás megrontotta. Egy darabig mindent elhitt. Egyidő óta semmitsem hisz. Szavaz, de nem ingyen. Nem ingyen, mert szíve szerint nem szereti a képviselőjét. De azért az igazi magyarnak van hite, van eszménye, van lelkesülni való ereje. Ha kedve szerint való az embere: ma is hú hozzá, ha meg is kísértik vesztegetni. A politikában is igaz az a népdal: „Áki a babáját igazán szereti, záporosó esik, mégis felkeresi.“ E kitérő után így folytatja Eötvös: Széchenyi először is kikötőket épített a Balatonon. Kevesebbet nem épített tiznél. Elment mindenhová a gőzhajó. De csak úgy kezdetben. Mert csakharnar belátta, hogy balatonparti ember azt ugyan nem használja. Nem azért, hogy félt volna tőle. Más oka van a magyar gazdának.

A magyar oda nem megy, ahová nem hívják.

Oda nem megy, ahol dolga nincs.

Azért, hogy utazzék, nem utazik sehová.

Ami a másé, azt nem bámulja.

Ami nem az ő kenyérkeresete, azt tanulgatni eszeágában sincs.

Még a cél nélkül való sétálgatás sem természete a magyarnak.

Minden mondat egy-egy kitünő illusztrációja a magyar nép lelkének, sajátos, más népekétől elütő jellemének. Aki ezt írta, ismeri a magyar népet a végséjéig.

APRÓSÁGOK.

Nevető fejfa.

E mély sirban nyugszik
Áporkai Béni
Siratják szülei
Meg Anikó néni.

Kedélyes ujság.

Egyik angol lap szerkesztőségbe belép egy uri ember, — és a főszerkesztőhöz fordulva szól:

— Uram, az ön lapjában téves hír jelent meg.

— Lehetetlen! De miről van szó?

— Önök azt írták, hogy Brown Jamest letartóztatták.

— Igaz.

— Halálra ítélték.

— Való.

— Felakasztották.

— Nos, az a letartóztatott, elítélt és kivégzett én vagyok.

— Ah?

— Remélem, — hogy helyreigazítást fog közölni lapjában.

— Helyreigazítást? Soha! Soha!

— Mindenesetre.

— Akkor sajtópört indítok!

— Amint tetszik! Minden, amit tehetek az, hogy megrom, hogy a kötél elszakadt, és ön most ép és egészséges. — Elvem hogy vissza nem vonok semmit: elveimhez pedig ragaszkodom.

Vad Péter.

Irta: Rákosi Viktor.

Vad Péter a legbecsületesebb ember volt a világon s a legszerencsétlenebb arca volt hozzá.

Valóságos Judásarcz, olyan kifejezéssel súlyosítva, mintha lelkiismeretét az összes hazai árvák elsikkasztott pénze, három tuczat váltóhamisítás és négy poszkiszli terhelné.

Az iskolában a legpéldásabb magaviselet mellett a „magaviseletből“ mindig csak „törvényszerű“ kalkulust kapott, míg a jóképű rossz fiúcskák „jó“-val, sőt „jeles“-sel dicsekedhettek. Alattomos, kaján arczának köszönhette, hogy rendesen megbuktatták, mert nem tudták neki elhinni, hogy jól tanul. Érzéki csalódásnak tartották az ő jó feleleteit. Egy-két osztályt ismételt, aztán már csak azért nem buktatták meg, hogy minél hamarabb elvégezze iskoláit és megszabaduljanak tőle.

Apja korán kivette az iskolából s beadta valahová dijnoknak. Az apa azzal a kilátással halt meg ezután nemsokára, hogy fia egész életében dijnok marad. A legszorgalmasabb ember volt, de főnöke a leglustábbnak tartotta, mert ha arczára nézett, eszébejutott, hogy ez a Vad Péter bizonyosan csalja őt s csak ügyesen játssza a szorgalmast. Társai az ő nyakába sózták a munkájukat s ráadásul kicsúfolták, a családapák pénzt kértek tőle kölcsön és sohase fizették vissza, gondolák, ez a fiu ugyse becsületes uton szerzi azt.

Igazuk lehetett. Egy napon egy ismeretlen ember követte nyomon Pétert, mikor a hivatalba ment, oda is utána lopózott s a törvény nevében elfogta.

Kifelé menet a detektív azt sugta a kérdezősködő hivatalszolgának: „a hatvani-utczai ékszerlopás“.

Persze mind kijelentették, hogy tudták előre. Egyik egész világosan emlékezett rá, hogy tegnapelőtt órát látott a legénynél, a másik látta az operában páholyban ülni, magaviselete egyszerre gyanusnak, élete rejtélyesnek tetszett s mindenki a zsebéhez kapott, hogy Vad Péter tőle nem vitt-e el valamit? De a zsebek csupán a Pétertől kölcsönkapott forintok kellemes emlékét őrizték.

Harmadnapra visszatért Péter és elfoglalta a rendes helyét.

Főnökének megmutatta a rendőrség levelét, melyben hivatalosan ki volt jelentve, hogy az elfogatás csak egy „sajnálhatandó tévedmény.“

Hivaltársai, kivált akik tartoznak neki, általános bizalmatlansággal fogadták visszatérését.

Többen fölháborodva emlegették, hogy ilyen gyanu alatt állt emberrel nem dolgozhatnak egy hivatalban. Ezek közt lehangosabban háborgott egy szilencziumot kapott ügyvéd, akit előkelő protekció segített bele mostani hivatalába.

A következő héten Pétert háromszor elfogták. A titkos és nyilvános rendőrök mindenféle vádakkal állították őt a rendőrtisztviselő elé. A villamoson eltűnt egy hölgynek a tárczája, azon a kocsin ült Péter is és azonnal tőle kérték számon. A sarki rendőr kikutatta s nem találva nála semmit, mint fölöttébb ravasz bűnöst a központra kísérte. Ott lefotografálták, aztán szabadon eresztették, mert a károsult hölgy sietve jött, hogy az ellopottnak hitt tárcza téli kabátjának a bélésébe csuszott. Péter meg akarta köszönni a hölgynek gyors megjelenését, de ez visszahátrált előle s arczkifejezése ezt látszott mondani: „Ha valaki ellopta volna, az bizonyosan csakis te lehettél volna“.

Más alkalommal egy zúgkorcsmában vacsorált, a hol verekedés támadt. A megjelent rendőrök őt kísérték be, mint főverekedőt, de a tanúvallomások kiszabadították. Egy harmadik esetben is a korcsmában vacsorált, fizetett s távozni akart, amikor a pinczerek megrohanták s kiabálni kezdtek, hogy ez az ember nem fizetett; a tulajdonos, akinek fizetett, elősietett, végignézett rajta s kijelentette, hogy ez az ember nem fizethetett. Az ott idogáló rendőr rögtön felhasználta a kínálkozó alkalmat, nyakonsípte s bekísérte.

— Hogy hívják? — kérdé az inspekcziós tiszt.

— Vad Péter.

— Már megint? Mi bajuk ismét magával?

— Ez a korcsmáros azt állítja, hogy nem fizettem neki. Pedig egy bankót adtam neki, melyre czeruzával rá van írva: 1885.

A korcsmáros zsebébe nyult s az összes bankókat sorra nézegette. Végre megtalálta a számos forintot s nagy elbámulással szóla:

— Ennek az urnak igaza van.

— Vad Péter, hát nem tudta azt ott a korcsmában megmondani? — kérdé boszusan a rendőrtiszt.

— Nem hagytak szóhoz jutni.

— Takarodjanak valamennyien.

* * *

Péttert közmegelegedésre elbocsátották hivatalából. Notórius gazemberek nem vehetik el becsületes emberek elől a kenyeret, — mondá egyhangulag a hivatal.

Hideg volt, elseje volt, lakás- és ebéd-fizetés napja volt, pénze pedig nem volt. Pénz nélkül nem mehetett haza, mert bizalmatlan szállásadója egy napig sem ad neki lakást, ha a bért egész hónapra előre ki nem fizeti. Az Andrássy-uton bolyongott este s nézte a kirakatokon keresztül, a fűtött meleg boltokat. Egyszerre nagy zaj, kiabálás keletkezett, egy alak futott el mellette, utána gomolygott egy tuczat ember ordítva: „Fogjátok meg, fogjátok meg!” A legelső, aki Péterhez ért, nyakonragadta s legyúrta, a többi is hegyibe rohant s fogta, míg egy biztos oda nem érkezett. Ennek hevenyében előadták, hogy ez a fiatal ember odafent a Spiegel ékszerész kirakatát betörte s egy aranylánczsal elfutott. A biztos a rendőrségre indult vele.

Péter nagyon fázott. Őszi kabátja nem tudott ellenszegülni a tél hidegének. Vékony nadrágjában még vékonyabb lábszárai reszkettek. Megszólítá a biztos urat:

— Mi történik azzal, aki lop?

— Becsukják.

— Fűtött szobába?

— Abba hát.

— Kapnak enni a rabok?

— Ehen csak nem halatják őket.

— Aztán ruházzák őket?

— No persze.

Péter gondolkozott. Milyen jó lehet a rabnak, aki el van zárva ettől a zaklató világtól, be van zárva meleg szobába, még enni is kap.

Amint a rendőrtiszt elé léptek, az felnézett és felszólt:

— Vad Péter? Ez az ember ártatlan. Ugyan mit akarnak már megint vele?

Spiegel ur elbeszélte az esetet.

— Futott ez az ember, mikor megcsípték? — kérdé a tiszt.

— Nem. Csöndesen állt egy lámpás alatt.

— Megtalálták nála az aranylánczot?

— Nem; de el is dobhatta.

— Uram, — szólt Péter hevesen, — igenis, én törtem be a kirakatot, én vittem el a lánczot, de eldobtam.

— Mutassa az ökleit, — felelt a tiszt s megnézte Péternek mindkét kezét. Ezekkel az öklökkel ön nem tört be kirakatot.

— Bottal törtem be, kérem.

— Akkor mitől véresek ezek az üvegcserépek? kérdé a rendőrtiszt. — Vad Péter ártatlan, máskor jobban nézzék meg, hogy kit csipnek el.

Péter elbusulta magát s kárhóztatta a törvényt, mely azt rendeli, hogy a börtönt meg kell szolgálni.

Becsületes ember oda nem juthat be. Bandukolt az utcákon s azon törte a fejét, hogyan juthatna becsületes uton kényelmes és nyugalmas rabsághoz. Egy homályos zugban alabárdos éjjeliőrbe ütközött.

A kis korcsolyázók.

— Nem fázik, bácsi? — kérdé.

— Nem én, kedves öcsém.

„Kedves öcsém“, milyen jólesett az neki. És ezt azt éjnek, a sötétségnek köszönheti: a bakter nem látta arcát.

— Terhes a hivatala?

— Nem az, minden hét órában fölvaltának s aztán mehetek aludni a meleg pinczébe. Itt is bundában és botosban strázsálok.

Meleg pincze, bunda, botos! Hisz ezek isteni dolgok.

— Nem megy még ma a pinczébe? — kérdé Péter.

— Nem. Ma tovább strázsálok, mert egy öreg kollégánk az éjjel meghalt s egygyel kevesebben vagyunk.

— A helye már be van töltve?

— Nincs.

— Kitől függ?

— Tölem, mert én vagyok a felügyelő.

Péter leült egy hideg bolti lépcsőre s tovább beszélgetett az öreggel. Az a derék éjszaka bevonta jótékony sötéttségével az arcát, ő épp oly szépnek, kedvesnek, megnyerőnek érezhette magát, mint akárki más emberfia. Mohón élvezte az éjjeliőr jóakarátát és szelidségét s elhatározta, hogy az éj fog neki is kenyeret adni.

A pinczében egy füstölő lámpás gyarló világánál azonnal megkötötték az alkat s Vad Péter éjjeli őr lett.

Ahogy imádja az éjszakát, úgy gyűlöli a nappalt. Mikor világosodni kezd, lefekszik aludni, de amint sötétedik, talpra kél s virraszt a jóképű, becsületes, szerencsés emberiség fölött, melynek számára az Isten a napot, a fényt, a melegséget, a ragyogást, a jólétet teremtette.

Történet az életből.

Írta: **Beksics Gusztávné.**

Az új János-kórház egyik remek berendezésű nagy termében, ott fekszik egy szőke, halvány teremtés. Már csak pár órája van a szüléshez és remegő ajakkal imádkozik. Azután előveszi nénje levelét és újra kibetűzi:

„Hallod-e te szerencsétlen teremtés, amint az a kölyök a világra jön, te ezt a mellékelt meghatalmazást aláírod és ide küldöd; mert azt a bitang gazembert, ki téged így csúffá tett, be fogom poroltetni! Ha Isten fölgyógyít, hazajössz és a fattyudat ott hagyod, mert én ujjal nem mutogattatok a házamra. Legjobb volna ha, darabokba metélnék ki belőled, mert ilyen szégyent hoztál rám és hogy elmenjen a gusztusod továbbra a szerelmeskedéstől. Tégedet szeretünk! Dolgos lány vagy, jobb sorsra érdemes! Te visszajöhetsz, de az a kölyök, az pusztuljon! Csókoló nénd.”

Könyve hull a levélre, összehajtja és a párnája alá rejti. Majd egy erős göres vesz erőt rajta és kiáltozni kezd, amire az ápolóné odarohan.

— Maga már megint búsul, megint sír! Mit mondott az orvos úr? Hogy ne gondolkodjék, ne szomorkodjék, mert erőre van szüksége! Itt van, igya ezt meg és próbáljon aludni!

A szőke nő lenyeli a csukron az erősítő cseppeket és összeszorítva ajakát, behunyja szemét. Szótalan szenved.

Visszagondol a közelmúltra, falujára, hol évek óta egy jobb módú nénjénél szolgált, mert mostohaapja elűzte a háztól. Kezei kérések, hát dolgosak. Becsületes volt huszéves koráig, pedig sokan jártak utána. Maga a rokonúrfi is, ha Budapestről meg-megjött, játékszerűen el akarta csábítani. De ő erős volt! És mégis gyöngé lett! Oh, de mikor azt hitte, kiszabadul a kegyelemkenyér alul és maga asszonya lehet. Hogyan ígérte az az ember neki, elveszlek! feleségemmé teszlek! Magad portáján dolgozol. Van keresetem! Ötven forint fixet kapok, azonfelül a sok borraival. Én is uriember vagyok, de szegény, mint te! Nem volt módod tanulni, hát más keze-lába! De én megbecsüllek!

És ő hitt. Igen, mikor a nénje elutazott Budapestre a fiát meglátogatni, nyitva hagyta az ajtót. És ő bejött! Bejött, körülfonta a karjaival. Szájára szorította meleg ajkait és oly édesen csókoltá őtet, kit gyermekkorától senkisésem csókolt soha. Mámorban tölt el az az éjjel. Esküdtött az az ember és . . . hazudott.

Amint a nénje hazajött, az az ember többé felé sem nézett. És ő sirt szakadatlanul, de nem mert szólni. Végre kitalálták a titkát.

No, volt hadd-el-hadd! Számtalanszor el akarta ölni magát. Nénje elküldött azért az emberért, ha szerencsétlenné tette, vegye el.

És ez vigyorogva felelte: Sokakat kéne akkor feleségül vennie, akik neki nyitva hagyták éjjelre az ajtójukat!

Rettenetes szenvedései közepette a szegény nő maga ment el

egyszer ahhoz a férjéhez. Könyörgött neki, hogy vegye el, mert megöli magát.

S a csábító megdöbbenve a leány kétségbeesésétől, ismét nazudott.

— Ne búsulj! Ha a gyermek fiu lesz, elveszlek! De most nem tehetem! Szegény vagyok!

És most itt van, feljött a világ szája elől Budapestre, hogy a kórházban megszüljön. Tán itt marad, mint az a lány, akit tegnap operáltak és soha többé vissza nem fektettek az ágyba! Megborzadt.

Oh! Istenem szent anyja! Könyörülj rajtam! — sóhajtá szegény és az megis könyörült rajta, mert hajnalra szép kis szőke fiút tettek melléje az ágyba.

— Fiu! — rebegette fájdalmában is mosolyogva. Fiu! Oh! hátha ezért a kis gyerekért visszatér hozzám és elvesz feleségül.

Amint az ápolónő hátat fordított a kórteremnek, odafordult a szomszédágy már javulóban levő betegéhez és arra kérte, írjon pár sort az ő jegyesének, hogy szerencsésen egy kis fia született. Ő neki nem szabad felülnie. S ez a másik megcsott lány, kit bakája naponta fölkeresett a vizit-óra alkalmával, hozván a kis gyermek anyjának narancsot, fűgét, meg még komiszkenyeret is, frissensültet, ez a lány kész szívvvel ült föl az ágyában és megírta a zárt levelezőlapot a fiu apjának.

És megkapta az a legény a levélkét. Elvörösödött! Majd büszkén kiáltotta a boltban:

— Hallják, urak! Fiam lett! Mindig fiam lesz! az áldóját! — De azért nem felelt annak a beteg nőnek, — csak dicsékedett jobbra-balra, hogy fia van neki ismét!

Az urak, többnyire intelligens, kereskedelmi végzett zsidók megmosolyogták, de az „öreg“ az a kopasz könyvelő, kinek, mikor a könyveire hajlott a feje, egy fényes meztelen térdhez hasonlított, — az így szólt:

— Szégyelje magát! Az a lány, olyan böcsületes, szorgalmas lány volt. Sohasem hajlott a tréfáikra, sietett vásárolni és ment! Szégyelje magát!

— Hát Schwarcz úr kérem, már miért szégyeljem én magamat? Szégyene neki van! Nekem virtus, én férfi vagyok! Én viselem a kalapot!

— Szégyelje magát! — ismétlé most már mérgesen. — Ha szerencsétlenné tette, vegye el. Ez kötelessége!

— Nem ettem meszet! én nem nősülök, ha egy kis pénzt nem adnak velem, — a nénje kórházba üzte! Az bizony nem ad neki hozományt!

— Hozomány a két szorgalmas keze! És a fia! Hát küldött-e maga neki pénzt most, mikor annyi szüksége lesz szegénynek rá?

— Nem én! De mit törődik Schwarcz úr az én dolgommal? Tán maguk zsidók pénz nélkül elvesznek valakit, mi?

— Kisasszonyt nem, mert azt sok pénzen lehet elartani, — de dolgos, jó fehérsépet bizony elveszünk, szegényt is.

— No hát, ha annyira tetszik magának az a lány, hát vegye el! Még fiút is kap vele, én lemondok róla! — röhögé a csábító, hajuszát pödörve.

És a könyvelő ez utolsó szavakra elhalványodott, majd lehajtotta a fejét, hogy ismét ne mutasson semmit becsületes ábrázatából. Fényes fején kidagadtak az erek az indulattól.

És egy húszforintos utalvány jött a beteg nő részére a kórházba. Idegen írással. A földadó neve helyén ez volt írva: Egy barátja.

Oh! „Ő“ küldötte fiának, súgta a lány szíve. Oh! dehogy is írom én alá a meghatalmazást, hogy bepereljék! És boldogan dicsékedett a kórházban, hogy a fiu apja küldte a pénzt. Egészen magához jött szegény. Éppen jókor kapta a pénzt, az első pénzt, melyet tőle kapott, — mert a fiút keresztelni vitték.

— Mi legyen a neve? — kérdezte a bába, amint a kórház kápolnájába vitte a gyermeket.

— Az apja nevére kereszteljük! — sugá boldogan.

— Jó, jó. De hát mi az apja neve?

— Hát nem tudja? Imre! Hogyis nem tudja ezt mindenki, mikor az ő szive e névvel van tele.

A keresztlő után első dolga volt, hogy írjon. Megköszönte neki a húsz forintot és megírta, hogy a fiut Imrének hívják. Megkérdezte tőle, hazavigye-e, mert a nénje a leleczházba akarja dugatni.

Éppen a boltba hozta a levélhordó a levelet a csábitónak, midőn Schwarcz úr menni készült. De Imre visszatartá:

— Hallott ilyet? Olvassa csak ezt! Az a leány nekem köszönőlevelet küldött húsz forintért, amit én sohse küldtem el neki. Aztán ide akarja hozni a kölyköt!

A könyvelő ránézett a szemüvegén keresztül keményen. Valami villámlás lehetett azokban a nagy kék szemekben, mert Imre lekapta róla a tekintetét. Azután szó nélkül kifordult a boltból.

Alig lépett ki a könyvelő, Imre odaült a helyére és kurta levélben megírta kedvesének, miszerint csak vitesse a leleczházba a fiut, mert ő nem bánja, akár mi lesz vele! Ki tudja, az ő fia-e?

Be is vitték a jó apácákhoz és a leány sirva látta, mint öltöztetik át más, intézeti ruhába, majd mint veszi egy idegen asszony a karjára és viszi be, hogy megszojtassa. Oh! nekitámaszkodott a falnak szegény asszony, úgy sirt, úgy remegett! „Most már mehet!” mondá neki a kapusné.

És ő ment, tele bánattal. Hányszor kívánta a kicsike halálát, ki szégyent hozott reá, és most? . . . Szive szaktadozott. Megeskolta a leleczház küszöbét és az indóház felé bandukolt.

— No hát itt vagy? Hát miért nem küldted el a meghatalmazást, hogy az ügyvéd beperelhesse azt a gazembert? — kérde a halvány nő nénje.

De ez nem felelt, lerokadt egy székre és keservesen sirt.

— No, no! ne vedd úgy a szivedre! Tán meghalt a poronyod? Nem? elég baj! ott a földben volna a legjobb helye neki. Hiszen gazember lesz, mint az apja!

— Tudja-e néném, mit irt nekem Imre? Tudja-e, hogy az irta, ki tudja: övé-e az a gyermek? — fuldokolta zokogva a szegény lábbadozó.

— Jaj, hogy az a puskaporos ménykü csapjon a gigájába, hogy ilyet mert írni. Adsza a kendőmet! Jaj! hogy ütöm én azt nyakon ott a boltban! Ereszsz! Ne tartóztass, mert megfulladok dühömben! — kiabált az öreg ténsasszony és rohant arra le a bolt felé. A leány halványan lihegve követte.

Az öreg Schwarcz fölnézett a dühös matrónára és fölkel. De ez egyenesen nekiszaladt a csábitó legénynek, ki éppen diót mért ki egy papírzsákba. Fölképelte jobbról-balról és így kiáltott reá:

— Nem a te fiad? Mondjad még egyszer, te orgyilkos!

— Nem tudhatom! — felelte a legény, kezeit képeré tapasztva.

— Nem tudhatod? — sipitá az öreg nő újra fölemelve a kezét. De e perczben Schwarcz úr lihegve odalépett, megfogta a néni kezét és így szólt:

— Ne szennyezze be a kezét, tekintetes asszony. Ez a legény úgyis el lesz bocsátva tőlünk! Hanem hallgasson meg engemet: Én szeretem a hugát, én fiammá fogadom azt a gyereket, én elartom őket!

— Hogyan, — Schwarcz úr?

— Igen, én láttam annak a szegény leánynak szenvedését, én megszántam; a szájalomból rokonszenv fejlődött és én hiszem, hogy boldog lesz mellettem!

— Gyere csak, gyere csak be! — kiáltá örömmel a néni a halvány nőhöz, ki a boltajtóból leste a történeteket. Gyere csak be, gyere no! milyen szerencse ért! Schwarcz úr elvesz, a fiadat adoptálja! Ezt a bitangot meg kidobják! Hahaha! Ennek örülök legjobban.

És a leány belépett. Odament Schwarczhoz, megragadta a kezét és így szólt hozzá:

— Ugy hát maga küldte a húsz pengőt?

— Én! — felelte a könyvelő könyvelt szemmel.

— Imre! — szólt a leány a kedveséhez. Van-e húsz pengőd?

Fizesd ki ezt az urat! Aztán gyere! Gyere! mert még te is elhiszed, hogy tán én biztattam Schwarcz urat! Gyere föl Budapestre! Van ott is bolt! Van kereset! És ha nincs, dolgozom én! A magam gyermekét nem volt módom szoptatni, de a fiam apját, azt el nem hagyom!

És kézen fogta a fölpofozott, elbocsátott legényt és kivezette karonfogva a bizonytalanba.

— Isten szent ugyse! Ez a leány megvadult! Meg van rontva! — kiabálá a nagynéne.

— Nem az kérem, csak szeret! — mondá sóhajtvá Schwarcz.

Operette-tárgy.

Irta: Lauka Gusztáv.

Makranczi Gáspár és Galambucz Endivia, mint első szerelmesek, tiz év óta együtt működtek egy a Nádivakares Jakab igazgatása alatt álló vidéki szintársulatnál. Makranczi negyven, Galambucz harminczéves volt, midőn összekerültek. A színpadon ilyen hosszú idő alatt történt szerelmi vallomásaik nyomán az érzelmek oly parázsa vetett lobot sziveikben, hogy a lehető legkomolyabban beleszerettek egymásba és a tizedik év végelhajlásánál a Romeo és Julia szerepeik eljátszása után, nehogy csakugyan meg kelljen halniok, másnap az ol-tárnál örök hűséget esküdtek egymásnak. Endivia, aki a szerelmeskedésekben már a színpadon kívül is kifáradt, legcsekélyebb féltékenységet sem érzett keblében, ha más nőnek udvarolt is, Makranczi ellenben, néhány hét mulva az esküvő után, valóságos Othellóvá nőtte ki magát.

Bizonyos napon, mikor az előadás után az igazgató az Endivia orcáját megcsipkedte, eltökélte magában, hogy minden Jágó-féle segédeszközöket mellőzve, ő személyesen fogja próbára tenni, hogy valóban hűséges-e az ő végtelenül szeretett Endiviája, vagy épp olyan csapodár, mint a színháznak többi nőszereplői.

Őszi délután, mikor mindketten éppen játékmertesek voltak, előadta nejjének, hogy neki bizonyos szerződési ügyben, másnap a hajnali órákban Nagy-kikindára kell utaznia és csak másnap estére fog hazajönni. A kitűzött hajnali órákban neje jelenlétében valóban felszállt a vasutra, de onnan a délutáni öt órai vonattal ismét visszatért Nagybecskerekre. Amint a kupéból kiszállt, hamis bajuszszal azonnal a Rózsa-ven-déglőbe hajtatott és ott egy szobát kibérelve, csaknem felismerhetetlenül oly ügyesen maszkirozta magát, mint ahogy nejjének udvarlója, Vámközi Gergely kinézett akire annyira hasonlított, hogy mikor a levél nyomán, melyet nejjének zsebében talált, melyben Vámközi a kaszinó-kertbe hívja légyottra és ő meglehetősen izgatottan a kitűzött helyre igyekezett, egy színésztársra a Vámközi nevet kiáltotta utána, hogy az ő társaságában szinte az említett helyre, a feltételezett vacsorához elkísérhesse. Makranczi azonban már ekkor se nem látott, se nem hallott, hanem valóságos ügető lépésekben sietett a Planskert bokrai közé.

Vámközi és neje bizonyosan későn vacsorálhattak, mert már esteli tiz óra felé járt az idő, mikor Endivia kis pincsellijétől kísérve dombosabb részére ment az említett helynek és egy a fák aljában mutatkozó kényelmes padon helyet foglalt.

Makranczi, aki minden áron meg akarta előzni vetélytársát, kibontakozott a bokrok közül és hogy Vámközi által meg ne előztessék, egyenesen neje felé tartott.

Vámközi azonban, aki összebeszélve Endiviával, csak azért irt levelet Desdemonának, hogy Othellót, a gyöttrő és életét is veszélyeztető szerelemfáltásból végképen kigyógyítsa, egyike lévén a szinte legügyesebb intrikus szereplőknek, de a maszkirozáshoz is még Makranczinál is jobban értvén, ugyanolyan ügyesen változtatta át arcát, hogy a vendéglőstől és pinczértől kezdve az egész vacsoráló társaság meg mert volna rá esküdni, hogy az, aki Endiviával egy külön asztalnál ül és friss kolbászt esznek verseczi mustárral, nem más, mint maga Makranczi Gáspár.

— Gazember, hogy a közönséget félrevezesd csak azért akartad képviselni személyiséget, hogy így szabadon és büntetlenül bitorolhasd férji jogaimat.

Vámközi, ki ezalatt szinte valódi Vámközivé travestálta magát, a röhögéstől csaknem érthetetlenül csak ennyit mondott:

— Barom, nem megcsalni, hanem buta féltékenységedből ki akartunk gyógyítani, nehogy a folytonos gyötrelmem és bánat által egészségedben és színházi ügyességemben megzavarva, legnagyobb sajnálkozására az igazgatónak még végképpen el is veszithessünk, ami által nemcsak a művészetet raboltuk volna meg, hanem még igazgatónkat is az a csapás érthette, hogy jövendőmi károsodásában a gázsinkat is kénytelen lévén fizetni, majd egymásután megszöktünk volna tőle és ő,

A tél örömei.

Amint tehát ölelésre szánt, nyílt karokkal az ál-Vámközi Makrancziné felé közeledett, az ál-Makranczi is felkelve ülőhelyéből, egy jó somfabottal kezében, sietett a domb felé, hogy Endivia udvarlóját még idejekorán nyakoncsiphesse. Mire Vámközi Makranczi a dombtetőre ért, Endivia sikoltva csak ennyit mondhatott Makranczi Vámközinek.

— Mindenre kérem, ami szent, meneküljön, mert ha férjem kezeibe kerül, jót még életéről sem állhatok.

Gáspár csaknem örültséget előidéző zavarodottságában hirtelen azt sem tudta, mire és hova magyarázza ezt a valóban csodás és szokatlan jelenetet, hanem hirtelen a lehető legügyesebben demaszkirozva magát, meglehetősen érezhetőleg helyezte karját nejének vállára és az azalatt megérkezett ál-Makranczinak, aki botjával érezhetően végighuzott rajta, csak ennyit monthatott:

aki a legszeretreméltóbb igazgatók közé volt sorozható, kénytelen lett volna valamelyik másik igazgatónál mint kórista beállani.

— Esküszöl, hogy nem hazudsz? — kérde Makranczi, könybelábadt szemekkel.

— Esküszöm Lendvay Marczira, Egressy Gáborra és Fánchy Lajosra, hogy összebeszélésünk célja nem volt más, mint téged, kedves Gáspárom, Endivia, (még zavarodottságomban Salátának nevezem) hűségéről tökéletesen meggyőzni és a te nyugalmadat egyszersmindenkorra biztosítani.

Ezek után egymás karjaiba hullottak és lent ismét asztalt foglalva, még egyszer megvacsoráltak.

1901.

Dalok.

I.

Kimondtam! S vissza sohse váltom,
Legyen bár üdv- vagy részthozó:
Szeretlek! Ó, hadd szálljon végre
Hozzád e merész, röpké szó —
Ez édes, röpké szó!

Lángoló szívem rejtekéből,
Mint gyújtó szikra röppen el:
Hisz rokon szemed mély tüzérel,
Sugárzó lelked fényivel —
Lelkednek fényivel!

Ó, hallgasd: nem dobog-e szíved?
S ó, hallgasd: mit mond az enyém.
Mint vészharang hirdeti fönnen:
Nálad, mi megrált, a remény —
A megráltó remény!

II.

Jöhet már vesz s zivatár,
Haragját szívem csak kacagja!
A végzet és az emberek
Ádáz dühe nem fog ki rajta.

S érhet már üdv és diadal,
Lelkem nem ujjong most fölötte.
Mi osztályrészemül jutott,
Mind későn jön, ha most köszönt be!

Vihar ellen megréd szemed —
Elég egy édes pillantása.
S ó, kell-e gyönyör édesebb,
Mint szerelmed örök varázsa!

Prém József.

Hej! sokfelé . . .

Hej! sokfelé jártam, keltem,
Sok szép leányt, asszonyt lettem,
De a szívem csak azt sugta:
Térjek vissza a falumba.

Ott nyílik a legszebb rózsza,
Ott terem a legszebb nóta,
A csillag is szebben ragyog,
Ha a rózsám mellett ragyogok.

Festő bimbó piezi szája,
Rátermett a dalolásra:
Dalolásra, esókolásra,
Édes galambkacagásra.

Hogyha átfon puha karja,
Ha ráborul a vállamra,
Elgondolni nem is tudnám:
Hogy esalja is lehet a lány.

Szentirmay Elemér.

GYŰLÖLŐ SZERELEM.

Regény egy kötetben.

Írta: **Szigeti J. József.**

Aphrodite.

A Balaton egyet kanyarul a füredi oldalon a „fűzfái“ saroknál kies völgykatlan mellett.

Ez a völgykatlan Kenese. A Balaton vidékén időjósoknak tartják, mert ha sűrű köd lebeg a bájos kenesei völgy és az „ágg Remete-hegy“ fölött, az hamarosan, mint eső vagy hó hull le s borul az anyaföld szomszjas keblére.

Kenese dombszerű agyaghegyei oldalán nagyobb nyílások vannak, melyről meg az a néphit van elterjedve, hogy a tatárjárás idejében, mikor a haza gyászba borult és a csüggedt nemzet gyászát nem világosíthatta meg a győzelem napsugara, mikor már csak életének megmentésére gondolhatott a megszorodott magyar: ezekbe a nyílásokba rejtőztek a Balatonvidék közeli lakói, hogy ott sirhassák el a honfibu keserves könyeit és meghányják-vessék, hogyan lehetne a végpusztulástól megmenteni téged, szép hazánkns ennek legszebb gyöngyét gyönyörű Balatonvidék. A néphit szerint a honfikusnyek nem veszték el nyomtalanul, mert a nyílások falain kisebb réseket mostak ki, melyek még most is, mint apró világító szemek őrködnek szép Balaton fölött.

Regényes a néphit, hasonló a remek vidékhez, mely egyszerűségében mesterkéletlenségében is fenséges,

kenesére kevesen vetődnek. A túlnépes balatoni fürdőhelyek között ez még számot alig tesz. Ide csak azok kerülnek, kik a Balaton mellé az élet lármájától menekülnek, akik ott nem nagyvárosi élenkséget és pazar pompát, hanem áhitatos csendet és falusi egyszerűséget akarnak találni.

Kicsi ezeknek a száma, mikor a jelszó: élni, szórakozni, mulatni. Ki tudja ma meghúzni magát egy isten háta mögötti kis fészekben, hol nincsenek szállodák és nyaralók, hanem egyszerű, tiszta házikók, melyek a vidék zöld panorámájába vannak szinte beékelve, balzsamos életosztó levegővel környékezve, telítve? Kicsi bizony azoknak a száma, kik csupán egészségüknek és nem egyuttal hiúságuknak is áldoznak, akik ide áhitattal jönnek a természet szépségét csodálni, az anyatermészet hamisítatlan egészségforrásából meríteni. Ez a kevés aztán itt kitünően, szinte otthonosan érzi magát, ismeri egymást, szinte családiassá lesz a kis fürdőkolónia.

Családiassá lesz, de éppen ezért oda az ellenségeskedés, a kasztszellem is könnyebben beférkőzhet. Némelykor a valláskülönbőség osztja ezt a fürdőcsaládot pártokra, máskor esetleg két ott levő tekintélyes család régi keletű ellenséges indulata. Így a Keresztes- és Biró-családé. Nem érintkeztek ők egymással, elszigetelték magukat egymástól és a többi fürdőző megoszolva csatlakozott az egyik vagy másik családhoz. Ahol az egyik párt volt, ott a másik nem lehetett, amit az egyik tett, azt a másik nem tehette. A kis fürdőhely kedélyességét ez nagyban rontotta, annál is inkább, mert mindkét család barátjai között akadt elég, aki a másik családot is elég rokonszenvesnek találta és maga Biró Endre is fájó lemondással csüggött a Keresztes-familia gyönyörűséges leányán.

A két család között régente gyakori gyűlölködés ujjult meg, Romeo és Julia esete ismétlődött és ez annál kirívóbb volt, mert itt nehéz egymást elkerülni, egymás

utjából kitérni. Maga a község sem nagy, ott is egymásba ütköznek minduntalan az ismerősök; a fürdőtelephez vezető úton is lehetetlen egymást elkerülni, a fürdőtelepen pedig már éppen nincs kitérő.

A nagyobb fürdők után elnevezett fürdőtelep itt a legprimitívebb, csak a Balaton oly búbajos, mint akár Füreden vagy Siófokon. A fürdőtelepet terebélyes fák zöld lombjától határolt és árnyékoló nagyobb tisztáson kis faalkotmány képezi, mely vendéglő és mulatóhely egyaránt. Mellette egy, a természettől alkotott park van. Innen keskeny hidakon juthatni a hátukat mutató fa- és nádkabinokhoz. Az ezek előtt levő hid vezet a Balatonhoz, ehhez a fenséges magyar tengerhez, melynek lágy habjai között tengeri fürdők módjára nők és férfik együtt lubiczkolnak, uszkálnak.

Sokat irtak már a Balatonról, de az mind együttvéve sem az igazi kép. A Balatont látni kell, belemertülni, hogy igazában megismerjük és csodálattal boruljunk tédre a Teremtő előtt a legszebb, legvarázslatosabb alkotásánál. Látni kell a káprázatos színt, mely a zöld, kék és szürkének minden árnyalata. Ebbe az alapszínbe olykor bájosan vegyül egy másszínű sáv, vagy hullámkéve. A pompás színvegyüléket pedig vakítóan csillogó aranyba öltöztetik a napsugarak, megfürdetik azok fényükben a messze távolból előbukkanó vitorlásokat is.

Balaton, te Istentől megáldott viz! Így még szebb vagy . . . Szinte vonz a vágy hozzád! . . . Habjaid simák, mint a bársony; lágyak, melegek, mint a tavaszi langyos szellő; áttetszők, mint rózsaszínű női test. Kéjjel merül bele, nem, belesüpped az ember, mint patyolatágyba. S megifjodva, a jólérezéstől átjárva, édes kábultsággal kel ki belőle . . .

. . . Ugy kelt ki ő is. Szoborszerű testéhez ingerlően tapadt a kaczer fürdőruha. A csinos kis kalap széles karimája alól két tűzpontként szikráztak nagy fekete szemei és hátul a fölbomlott hajtekeresek hozzásimultak, befödtek a legsötétebb éjszakával a rózsaszínű testhez feszülő kaczer ruhát. Szégyenkezve nézett szét a leány . . . Mohó gyorsasággal kapott a hid karfájához kötött fürdőköpeny után és zavart pirulással sütötte le szemeit.

Erős, magas ifju vetette le fürdőköpenyét és ott állt mellette, készen arra, hogy magát a Balaton habjaiba vesse. Lábai, mintha a hidba gyökereztek volna. Nézte mozdulatlanul, önfeledten a gyönyörű tüneményt. Míg a leány gyorsan magára kapta a köpenyt, addig az ő ajkai a megkapó szépség csodálatától önkéntelenül megnyiltak.

— Ki vagy te, gyönyörűséges leányzó, szép Balaton legszebb virágszála, legcsillogóbb gyöngye? . . . Ki vagy? Mondd! . . . A mithologia alakjai elevenülnek meg? Kikelt habágyából Aphrodite? Szebb vagy, szebb még nála is . . . Megbabonáztál, raboddá tettél . . .

Így szólt az ifju, Biró Károly ügyvéd büszkesége, a daliás Endre.

A leány még jobban elpirult. Ránézett lopva, bár még mindig a jóleső érzés és édes kábulat hatalmában, ám azért ijedten tekintet az ifjura és az édes kábulat most már átjárta egész testét, lelkét, belopódzott fiatal szívének zárt bimbójába . . .

Aphrodite kikelt a fényes habokból bájosan, szerelemre ingerlően, szerelemre szomjuhozva . . . ki megtalálta Adonisz, akit meg kell szeretnie, mert Adonisz megtartva szépségét, azt Eros hatalmával egészítette ki . . .

Így születhet a költők által sokszor megénekelt első szerelem . . . Egy pillanat elég az ébredéséhez.

Keztyűdobás.

Nagy baj néha az az ostoba bolondos érzés, mely kél a szívben, átlövel egy másik szívbe. Mikor ezeknek egymást gyűlölniök kellene!

Mint gyűlöli a leány atyját az ifjuért. Régi gyűlölet s oly erős, oly kitörölhetlen még most is kebléből, hogy szinte szikrázik tőle a szeme. Hogy ismét találkozniök kellett! Hogy ezeknek a gyerekeknek látniök kellett egymást!

Ilyen a véletlen, ilyen a végzet. Itt ebben az elrej-

tett kis paradicsomban egymásra talál két ifju. Kevés a szórakozásuk, azért könnyebben ébredhet náluk az ábránd és szerelem . . . Mikor az unalom, a semmittevés elbágyasztja a testet s fáradtan dőlünk a zöld pázsitra, hogy szemünket behunyva, hallgassuk a madárdalt, érezzük szívünk nyugtalan verését . . . Mikor a Balaton lágy habjai, az üde, illatos levegő csupa kéjjel, csupa mámmal, csupa szerelemmel van tele.

Biró Károly bátyánk mindent látott és amugy isten igazában káromkodott. Most érkeztek ide na. Először

Enyelgés a kútnál.

látta az életben azt a leányt és máris . . . Futni szeretett volna innen, de restelte. Ellensége nevetne rajta feleségével együtt, aki szakasztott olyan, mint a leány. Fusson előlük; másodszer is legyőzötnék nyilvánítsa magát.

Maradt. Elfoglalta társaságával a kis vendéglő egyik asztalát és farkasszemét nézett a másik asztalnál ülő ellentáborral.

A vendéglős megelégedetten dörzsölte kezét, napról-napra megelégedettebben. Az ezelőtt csendes asztaloknál most szóáradat és poháresengés. A magyar virtus palaczkokkal tele asztalokat kíván.

A Bíró ügyvéd asztalánál túlnyomószámában van a fiatal ember, kik Endre barátságára akarják magukat érdemessé tenni, másrészt tüntetnek Jolán ellen, amiért őt udvarlásaik daczára hidegen hagyták a szép Jolánt, a Bíró Endre sovár lelkének bálványát.

Nem beszél róla soha, mert már ismeri atyja gyűlöletét. Mégis szent neki az a leány, akire csak lopva néz inádatlaltal és fölsóhajt, mikor tekintete előtt a leány pirulva süti le szemét.

Idősebb Bíró ekkor gyűlöletes tekintettel néz át a másik asztalra és fiát megfenyegetve, tréfás, de szigorú tilalmas kifejező hangon mondja neki:

— Tilos a leány, gyermek! Mig én élek, tilos neked! Ám megeshalhattok a hátam mögött, szeretkezhetek, csókolhatjátok egymást, de feleségeddé, — ha isten is úgy akarja, mint én — sohasem teszed a kedvesedet.

Az asztalnál ülő hölgyek elpirultak.

(Folytatása következik.)

A várkisasszony és a pásztor.

— Románéz. —

Te szép juhászbojtár, jöjj csak kérlek, erre,
Legyen a nyájad a vár elé terelve,
Oly régóta várlak, oly régen leslek,
Epedő szemeim csak téged keresnek.

Hogyha kitekintek rácsos ablakomból,
Felém hangzik dalod a messze távolból,
E tilinkó hangja talán engem illet?
Elbájolt már ez az idylli jelenet.

Legelő birkáim, jöjjetek utánam,
E pusztá mezőnél jobb helyet találtam,
Édesen hívó hang szól a várablakból,
A szép kisasszony hív, ismerem hangjáról.

Eljöttél hát hozzám, köszönöm ezt néked,
Örülök, hogy látlak közelebbről téged,
Ott van az a bükkfa, oda helyezkedj el,
Ami néked mondok, kérlek, hogy azt hidd el.

Nincsen semmi bajom, nincsen semmi gondom,
A sok arany, ezüst, mind az én vagyonom,
A sok szolgasereg parancsamat várja,
Egy szép, ifjú herczeg kezemet kívánja.

Életem e várban nem egyéb, csak rabság,
Minden vágyam csupán az a szép szabadság,
Nincs semmi örömem, nincsen életkedvem,
Ez a jólét, pompa, föl nem vidít engem.

Az az ifjú herczeg feleségül kéret,
De nem megyek hozzá, bármily nagyon késztet,
Mert az a pásztordal a szívemig hatott,
Valahányszor hallám, — oly nagyon dobogott.

Meg lettem igézve, tégedet szeretlek,
S érzem, amig élek, sohasem feledlek,
Ha van érző szived, dobogjon az értem,
Ugy lesz csupán boldog, derűs az én életem.

Ha nem vágyakozol hozzám idejönni,
Én fogok szivesen életet cserélni,
Vigy el engem oda, a szép zöld mezőre,
Vagy oda föl a vadbérczes hegytetőre.

Fölséges kisasszony, köszönöm a kegyét,
Nem érdemlem én meg becses szeretetét,
Bár tilinkóm hangja nem ide volt szánva,
De fúvok még szebbet, hogyha úgy kívánja.

Vagyon érző szívem, szeret is már régen
Egy barna kis lányt, ott a faluvégen,
Megesküdtem neki a szabad ég alatt,
Hogy amig én élek, szívem övé marad.

Ha szived már szeret, nincs több szavam hozzád,
Eredj oda vissza, ahol vár a rózsád,
Hogy én vélem mi lesz? a jó Isten tudja,
De vonzalmam senki megnyerni nem fogja.

Legelő birkáim, menjünk vissza innen,
Jobb a szabad réten, ahol bánat nincsen,
Magát, szép kisasszony, a jó Isten áldja,
Legyen jó szívének szerető, hú párja.

Jablonszky Jolántha.

Csevegés az ujévről.

„Idő! szárnyadnak még egy csattanása, és a jelen év is mély sírjába dől“, mert az évek egymásnak „sírját ássák; gyilkolják egymást, mint az emberek!“

Az egyik év sírját behantoljuk s a másik, ujszülött évnék bölcsője ringatásához sietünk; így ment ez évezredek óta és így fog menni, ki tudná megmondani, hány ezredévig még ezentúl?!

Az évek fordulatanál mindig, önkéntelenül valami gondolat foglalkoztatja az embert! A földműves azon gondolkozik, mit fog a most született ujév hozni; a kalmár lezárja mult évi számadásait s abból megállapítja magának a nyereség- vagy veszteség mérlegét; a hivatalnok, tisztviselő számitgatja, hogy annyi és annyi évtizeden át tett szolgálatai után, meddig kell még szolgálnia, hogy a „jól megérdemelt nyugalomba helyeztetés után évi volt fizetését, mint nyugdíjat élvezhesse“. Mindenkinek más és más gondolatai vannak; de hogy vannak, azt senkisé fogja kétségbevonni.

Igen, mindenik agyában felkél egy-egy gondolat ujév első hajnalán és így, igen természetes, hogy a hirlapírónak is gondolatok tömege kerül elő agyában.

Nem anyagi-lét, nem a született ujév esetleges hozományával foglalkozik a hirlapíró. Nem, ő a mult, a régen, nagyon régen mult eseményein gondolkozik; annak mikénti lefolyását kutatja s keresi az indokokat, melyek a világ fennállásának annyi ezredéve után, meg-

teremtették a jelenlegi helyzetet, hogy most mindig az év első hónapjának január elsejének mondjuk az újévet.

Es első sorban is, felmerül a kérdés az író előtt, hogy így volt-e az hát mindenkor. Január elsején kezdődött-e az újév minden időben, a legrégebb kortól fogva a mai napig?

A történelem lapjainak, az igazság e vérrel írott könyvének tanuságából megtudja, hogy az újévnek január 1-től való számítása, csakis nagyon rövid keletű.

Olvassa, hogy a bibliai legöregebb ember 900 évig élt. Ez oly idő, melyet ember sohasem élhetett meg. Ámde nem csodálkozik efelett az író, mert tudja, hogy akkoron nem a földnek a nap forgása körüli időszak volt egy év, hanem holdévet számítottak, vagyis tizenkét hónap tizenkét évet képviselt és így a Mathuzalem élete 900 évvel 70 év és hat hónapot tett ki, amely életkor pedig nem oly nagy, mert hiszen korunkban akárhány 70 éves ember él.

A holdévszámítás tartott egészen a kereszténység behozataláig; ámde, tévednénk, ha azt hinnők, hogy akkor, azonnal a mostani újév első napja Január 1-ére lett volna téve.

Éppen nem! Sok és nehéz küzdelem folyt azért, hogy az újév napja meg legyen állapítva.

Az első eszme az volt, hogy midőn a természet éjjeli álmába merül, vagyis, midőn az ős beáll, megszünt az év és így az újévnek őszszel, szeptemberben kell kezdődnie.

Ezt az eszmét nemcsak a zsidók, akik különben is már előbb őszszel tartották az újévet, elfogadták, illetve továbbra is az őszi évadban határozták meg az újév első napját; hanem a mohamedánok is, akik éveiket sem nem a világ teremtésétől, — mint a zsidók — sem nem a Megváltó születésétől, — mint a keresztények, — hanem Mohamednek Mekkába futása óta számítják, ami szintén őszszel történt, az újévet őszre tették s mai napig is azt tartják.

A kereszténység továbbfejlődése folytán felébredt az az eszme, hogy az újév első napjának, a Megváltó születését követő napon kell lennie, vagyis a keresztény számítás szerint, karácsony másodnapján kell az újév első napjának lennie, mint amely napon a Megváltás, — tehát a múlt halála — is bekövetkezett.

Az egyháztudósok azonban ezt nem találták egészen helyesnek s oda iparkodtak a közvéleményt terelni, hogy amidőn a természet téli álmát kipihente és ujult erővel ismét felébredt, vagyis amidőn a tavaszi szellő kicsalja az ibolya illatát, tehát márcziusban kell az újévet megállapítani!

És ez eszmének igen sok követője lett, úgy, hogy megállapított az újév első napjául, ami mai számításunk szerint, a márczius hónap 15-ik napja.

Századok multak el, míg Gregorius pápa visszafelé menve, abban állapodott meg, hogy mégis, a Megváltó születéséhez közelálló időben kell az újévet megállapítani s minthogy a Megváltó születésétől számítva 8 nap után volt az ő körülmetélése, ennek a nyolczadnapnak az oktaváján, vagyis 14 napra karácsony után kell az újév első napját meghatározni.

A kereszténység általában elfogadta ezt az elvet, és így miután karácsony másodnapjától 13 nap van, e napra, vagyis a mostani számítás szerint január 6-ára lett téve az újév első napja. Ez az ugynevezett Gre-

gorianus-naptár, amely tudvalevőleg a görög-keleti egyházban ma is fentartatik s amely a római egyház naptárától 13 nappal különbözik most is, mint különbözött akkor, mikor Gregorius azt megállapította.

Ismét pár század merült az örök semmiség ürébe, amidőn Juliánus pápa, utószámításokat téve a földnek a napkörüli forgásában s megállapította, hogy 365 nap, 12 óra és 12 első s ugyanannyi másodperc alatt teszi meg utját a föld, ezt az időt pontosan a mostani január hó 1-ső napjának éjféle órájára határozván meg, megállapította, hogy az újév, nem mint Gregoriánus meghatározta, január 6-án, hanem január elsején veszi kezdetét.

Ez az ugynevezett Juliánus-naptár, mely most általában el van fogadva azzal, hogy január 1-je az újév napja.

Ezek szerint tehát az újév korunkban, négy különböző időben tartatik meg: A zsidók és mohamedánok őszszel, a görög Gregoriánusok január 5-én s a Juliánus naptárt követők január elsején ünneplik az újév első napját. Tehát, manapság, a zsidók körülbelül október hó elsején, a mohamedánok szeptember 28-án, a görögök január 6-án s a római katolikusok január elsején mondanak egymásnak „Boldog újévet!”

De a hírlapíró kutatásainak és elmélkedésének van még egy másik háttere is. Ez az: újévi üdvözlések.

Önkéntelenül merül fel a kérdés: Miért mondják az emberek egymásnak: „Boldog újévet kívánok?”

Talán azért, mert a mult év nem hozott boldogságot, talán nem teltek be óhajaink, reményeink, talán nem teljesültek vágyaink? Lehet; de akkor sem egészen helyes ez az üdvözlés „boldog újévet”; hanem azt kellene mondani „boldogabb újévet, mint volt a mult”, mert ha a mult boldog volt s a jövő még boldogabb lesz akkor a boldogság csak fokozódik; ha pedig boldogtalan volt a letűnt év, legyen boldogabb a most született újév!

Ettől a gondolattól vezéreltetve irtuk e sorokat s e gondolatokkal eltelve mondjuk lapunk kedves olvasóinak, hogy: „legyen boldogabb az újév, mint volt a letűnt, viruljon a haza, legyen boldog annak minden lakója és lapunk olvasói ezentul is oly szívélyes viszonyban maradjanak lapunkkal, mint voltak eddig, akkor ők is meg fogják találni, hogy amit óhajtanak, kívánnak, lapunk egész erejével iparkodni fog eredményhez vezetni és mi is boldogabbnak fogjuk látni a most megszületett évet, mint volt a mult, melyre hazánk legnagyobb lyrikusának: Petőfinek azon szavaival búcsúzzunk el, melylyel ő az 1844. évtől elbúcsúzott, midőn azt mondá: „Nem foglak oda írni, hol boldog évim feljegyezve vannak!”

Hogy ezt, az újévben ne kellessék mondanunk, az a magyar olvasó közönségtől függ, melynek együttesen kívánunk: „Boldogabb újévet, mint volt a mult”!

M—i.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Prém József. A mai számban benlátja. A többit várjuk. — **Olga.** Mindenkinnek, ki előfizetőket gyűjt, adunk értékes ajándék-regényeket. — **Lauka Gusztáv.** Levelünk elintézetlen maradt. Miért? — **Nemo** . . . profeta in sua patria. — **Vajha** . . . ne kapnánk soha ily rossz verseket. — **Kiváncsi.** Hogy szerkesztőnk és Matyi bácsi egy személy-e? Tessék kitalálni.

EJROPA, irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, V., Ó-utca 12. sz.